Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0321/2016

2.3.2016

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o situaci v Eritreji
(2016/2568(RSP))

Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao, Isabella Adinolfi, Rolandas Paksas
za skupinu EFDD

B8-0321/2016

Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Eritreji
(2016/2568(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na závěrečnou zprávu monitorovací skupiny pro Eritreu a její závěry,

– s ohledem na příslušné rezoluce Rady bezpečnosti OSN, včetně rezolucí č. 751 (1992), č. 1907 (2009), č. 2182 (2014) a č. 2244 (2015),

– s ohledem na rozhodnutí Rady č. 2010/127/SZBP ze dne 1. března 2010 a nařízení Rady (EU) č. 667/2010, následné změněné v roce 2010 rozhodnutím Rady č. 2010/414/SZBP,

– s ohledem na další restriktivní opatření EU proti Eritreji, která jsou stanovena v rozhodnutí Rady 2012/632/SZBP a prováděcím nařízení Rady (EU) č. 942/2012,

– s ohledem na zřízení Vyšetřovací komise pro lidská práva v Eritreji, kterou zřídila Rada OSN pro lidská práva na základě rezoluce č. 26/24 ze dne 27. června 2014,

– s ohledem na Úmluvu o právech dítěte a opční protokoly k této úmluvě,

– s ohledem na Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace žen,

– s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů,

– s ohledem na Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech,

– s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,

– s ohledem na Úmluvu proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,

– s ohledem na iniciativu s názvem „Iniciativa v oblasti migračních tras EU – oblast Afrického rohu“, také známou jako Chartúmský proces,

– s ohledem na Nouzový svěřenský fond EU pro stabilitu a řešení hlavních příčin nelegální migrace a vysídlených osob v Africe,

– s ohledem na závěry Rady ohledně regionálního akčního plánu EU pro oblast Afrického rohu na období 2015–2020,

– s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že obyvatelé Eritreje jsou jedním z nejchudších a nejuzavřenějších afrických národů s jedinou zákonem povolenou politickou stranou, kterou je Lidová fronta za demokracii a spravedlnost (PFDJ); vzhledem k tomu, že prezident je ve funkci od okamžiku, kdy země v roce 1993 získala nezávislost; vzhledem k tomu, že země nikdy neprovedla ústavu a nikdy se zde nekonaly vnitrostátní volby; vzhledem k tomu,

že se v roce 2002 přestalo scházet Národní shromáždění a zákony jsou schvalovány vládním nařízením;

B. vzhledem k tomu, že Eritrea, země s šesti miliony obyvatel, je jednou z nejrychleji se vylidňujících se zemí na světě, neboť odsud uprchlo již téměř půl milionu uprchlíků; vzhledem k tomu, že každý měsíc opouští zemi 5 000 Eritrejců, kteří hledají útočiště především v sousední Etiopii a Súdánu, ale také podnikají nebezpečnou cestu do EU; vzhledem k tomu, že Eritrejci tvoří třetí největší skupinu uprchlíků, kteří se snaží dostat do Evropy;

C. vzhledem k tomu, že nejčastěji uváděným důvodem pro opuštění země je povinná vojenská služba; vzhledem k tomu, že povinná vojenská nebo civilní 18měsíční služba byla v roce 2002 prodloužena a v praxi je časově neomezená; vzhledem k tomu, že vyšetřovací komise OSN zabývající se stavem lidských práv v Eritreji zjistila, že vojenská služba je často spojena se „svévolným zadržováním, mučením, sexuálním mučením, nucenou prací, absencí dovolené a […] zcela směšnou odměnou“ a komise ji označila za „instituci, v níž jsou běžné praktiky podobné otroctví“; vzhledem k tomu, že mezi brance patří chlapci a dívky již ve věku 16 let i starší osoby, a vzhledem k tomu, že vojenská služba se často rovná nucené práci;

D. vzhledem k tomu, že branná povinnost může trvat desítky let a existují případy, kdy bylo odvedeno více členů rodiny ve stejnou dobu a na různá místa; vzhledem k tomu, že ti, kdo vojenskou službu opustí bez povolení, jsou uvězněni, a pokud se je nepodaří nalézt, jsou místo nich uvězněni jejich rodinní příslušníci; vzhledem k tomu, že základní měsíční plat při vojenské službě činí 43–48 USD před zdaněním, což nestačí na pokrytí osobních základních potřeb; vzhledem k tomu, že v Eritreji neexistuje možnost odepřít vojenskou službu z důvodů svědomí;

E. vzhledem k tomu, že v Eritreji docházelo a stále dochází k systematickému, všeobecnému a hrubému porušování lidských práv pod dohledem vlády, která vytvořila a udržuje represivní systém za účelem kontroly, umlčení a izolace občanů, kteří jsou zbaveni základních svobod; vzhledem k tomu, že pro občany je běžné, že jsou svévolně zatýkáni a zadržováni, mučeni, zmizí nebo jsou bez soudu popraveni;

F. vzhledem k tomu, že všudypřítomné kontrolní systémy a závažné důsledky chování vnímaného jako deviantní vytvořily prostředí autocenzury, v němž se lidé nemohou vyjadřovat, praktikovat své náboženství nebo vykonávat svobodu shromažďování a sdružování; vzhledem k tomu, že podle Reportérů bez hranic měla Eritrea v roce 2015 nejméně svobodný tisk na světě;

G. vzhledem k tomu, že eritrejské orgány tajně zadržují bez obvinění či soudu tisíce vězňů svědomí a politických vězňů; vzhledem k tomu, že podmínky věznění jsou extrémně kruté, zadržené osoby jsou často drženy v podzemních celách nebo v přepravních kontejnerech a nemají přístup k dostatečnému množství potravin, vody a lékařské péče, což může vést ke zdravotním komplikacím nebo dokonce smrti;

H. vzhledem k tomu, že vláda Eritreje zaujala k odlivu migrantů ambivalentní postoj, zčásti proto, že má z diaspory prospěch ve formě daně z příjmů migrantů, údajně na základě toho, že jim vyhrožuje, že jim nebo jejich rodinným příslušníkům odepře konzulární služby; vzhledem k tomu, že v roce 2011 vyzvala Rada bezpečnosti OSN

Eritreu, aby k vybírání této daně, která státu vynesla v letech 2010–2013 celkem 73 milionů USD, přestala používat vydírání, vyhrožování násilím, podvody a jiné nedovolené prostředky;

I. vzhledem k tomu, že členské státy EU žádosti o azyl z Eritreje stále častěji zamítají s odůvodněním, že ti, kdo přicházejí k jejich hranicím, jsou ekonomičtí migranti; vzhledem k tomu, že navráceným žadatelům o azyl hrozí riziko svévolného zadržování, mučení a jiného špatného zacházení;

J. vzhledem k tomu, že vláda má širokou síť informátorů, které k této činnosti nutí stát, a tato síť ovládá obyvatelstvo, a vzhledem k tomu, že občané, kteří jsou podezřelí z protistátního jednáni, jsou svévolně zatýkáni, násilně mizí a bývají bez soudu popravováni a mučeni; vzhledem k tomu, že v zemi dochází k nespravedlivému omezování pohybu v rámci země a k omezování projevu a že domácí sdělovací prostředky jsou ovládány státem;

K. vzhledem k tomu, že zemi nadále chybí finanční transparentnost, což vede k vytváření stínové ekonomiky řízené stranou PFDJ, a transakce v tvrdé měně probíhají prostřednictvím nejasné a neproniknutelné sítě podnikatelských subjektů ve vlastnictví státu, které řídí vyšší vládní úředníci; vzhledem k tomu, že tato skutečnost je zvláště důležitá v době, kdy mezinárodní organizace slibují vládě peněžitou pomoc;

L. vzhledem k tomu, že tento nedostatek transparentnosti rovněž silně ovlivňuje výnosy z těžby; vzhledem k tomu, že existují případy údajného využívání nucené práce a nelidského zacházení, a vzhledem k tomu, že platby od mezinárodních společností za práci, kterou poskytují vládní dodavatelé, se údajně nepoužívají na mzdy pracovníků, nýbrž pro eritrejskou armádu a vládu;

M. vzhledem k tomu, že jak zvláštní zpravodaj OSN pro lidská práva v Eritreji, tak žaloba podaná ke kanadskému soudu obvinili kanadskou společnost Nevsun, která vlastní 60% podíl v měděných a zlatých dolech v Bisha, kde zbývajících 40 % patří vládě, že umožnila, aby byly při stavbě dolu využívány nucené práce; vzhledem k tomu, že společnost Nevsun obvinění popřela a závěry OSN odmítla;

N. vzhledem k tomu, že všechna hospodářská odvětví spoléhají na nucenou práci, a vzhledem k tomu, že většina Eritrejců je takovéto práci v určitém okamžiku svého života pravděpodobně vystavena;

O. vzhledem k tomu, že Rada OSN pro lidská práva zřídila dne 27. června 2014 vyšetřovací komisi pro lidská práva v Eritreji, aby prošetřila všechny údajné případy porušování lidských práv v Eritreji; vzhledem k tomu, že vyšetřovací komise předložila svou první zprávu dne 23. června 2015, a vzhledem k tomu, že Rada OSN pro lidská práva prodloužila mandát vyšetřovací komise na dobu jednoho roku do června 2016, v rámci něhož bude komise vyšetřovat systematické, všeobecné a hrubé porušování lidských práv s cílem zajistit plnou odpovědnost, včetně případů., kdy tato porušení mohou představovat zločiny proti lidskosti; vzhledem k tomu, že vyšetřovací komise předloží v červnu 2016 Radě OSN pro lidská práva písemnou zprávu o svých zjištěních a doporučeních;

P. vzhledem k tomu, že monitorovací skupina pro Somálsko a Eritreu nikdy ani přes

opakované žádosti nezískala povolení navštívit během svého funkčního období Eritreu a nedosáhla plné spolupráce s vládou, jak požadovala rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2182 (2014); vzhledem k tomu, že zvláštnímu zpravodaji OSN pro situaci v oblasti lidských práv v Eritreji, Africké komisi pro lidská práva a práva národů a nezávislým organizacím pro lidská práva byl přístup do Eritreje opakovaně odepřen;

Q. vzhledem k tomu, že Rada bezpečnosti OSN uložila v roce 2009 Eritreji sankce za údajnou podporu skupiny Aš-Šabáb, islamistických milicí v Somálsku; vzhledem k tomu, že opatření OSN zahrnovala zbrojní embargo a zákaz cestování či zmrazení majetku určených jednotlivců; vzhledem k tomu, že Rada bezpečnosti OSN v souvislosti s přijetím rezoluce č. 2244 (2015) v loňském roce znovu potvrdila zbrojní embargo vůči Eritreji, neboť země stále podporuje ostatní regionální ozbrojené skupiny včetně nově vytvořené jednotné fronty ozbrojených etiopských opozičních skupin, Tigerijského lidově-demokratického hnutí (TPDM) a vojenského vůdce Ginbota Sebaty;

R. vzhledem k tomu, že Eritrea navázala nový strategický vojenský vztah se Saúdskou Arábií a Spojenými arabskými emiráty a umožnila arabské koalici využívat při jejím tažení proti Hútiům v Jemenu územní i vzdušný prostor a teritoriální vody Eritreje; vzhledem k tomu, že Eritrea údajně obdržela od obou zemí kompenzaci, včetně peněžní náhrady a dodávek pohonných hmot, a vzhledem k tomu, že jakékoliv náhrady použité přímo či nepřímo na činnosti, které ohrožují mír a bezpečnost v regionu, nebo ve prospěch eritrejské armády by znamenaly porušení rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1907 (2009);

S. vzhledem k tomu, že nadále přetrvává napětí z pohraniční války s Etiopií z let 1998–2000, které se používá jako zdůvodnění pro policejní stát;

T. vzhledem k tomu, že Eritrea a EU podepsaly dne 28. ledna 2016 významnou dohodu o budoucí rozvojové spolupráci, podpoře obnovitelných zdrojů energie a řádné správě věcí veřejných; vzhledem k tomu, že EU oznámila dlouhodobou podporu ve výši 200 milionů EUR pro Eritreu prostřednictvím 11. evropského rozvojového fondu (EDF) se zaměřením na energetiku a správu; vzhledem k tomu, že Eritrea může mít prospěch z akcí v rámci Nouzového svěřenského fondu EU pro Afriku a z činnosti dalších iniciativ EU, zejména evropského nástroje pro demokracii a lidská práva;

1. požaduje, aby EU a její členské státy kladly při každé interakci s vládou Eritreje, zejména v souvislosti s řízením migračních toků, důraz na plné dodržování lidských práv;

2. je přesvědčen, že mezi hlavní příčiny eritrejské uprchlické krize patří absence právního státu, demokracie a dodržování lidských práv a represe vůči občanům, a že pokud nebudou tyto základní příčiny vyřešeny, nebude možné zastavit uprchlickou krizi žádnými jinými prostředky; obává se, že v tuto chvíli nelze eritrejskou vládu vnímat jako důvěryhodného partnera pro EU;

3. vyjadřuje pochybnosti ohledně rozhodnutí věnovat 200 milionů EUR z ERF na projekty, které se týkají energetiky a správy v Eritreji, a to vzhledem ke katastrofální situaci v oblasti lidských práv v zemi; obává se, že vzhledem k naprostému nedostatku transparentnosti ve finančním řízení země by tyto prostředky mohla vláda snadno použít

k podpoře dalších represí;

4. vyzývá Komisi a členské státy, aby přestaly používat Nouzový svěřenský fond EU pro Afriku k jiným účelům, než je zlepšení v oblasti lidských práv a rozvojové pomoci, a zdůrazňuje, že projekty financované z tohoto svěřenského fondu musí respektovat základní práva EU; zdůrazňuje, že veškerá pomoc EU, která nesleduje humanitární cíle, by měla být striktně podmíněna skutečným pokrokem v zemi; vyzývá Komisi, aby pozastavila finanční pomoc směřující do rukou eritrejské vlády a aby zavedla mechanismy sledování, které zajistí, že eritrejská vláda nepoužije žádnou podporu směřující do země k jiným účelům ani k represím nebo jakékoliv činnosti, při níž může být využívána nucená práce;

5. vyzývá soukromé společnosti a dalších subjekty, které investují nebo působí v Eritreji, aby věnovaly náležitou pozornost lidským právům a zajistily, že při jejich činnosti nebude nikdy využívána práce osob vykonávajících vojenskou službu a že neposkytnou finanční prostředky nebo podporu projektům využívajícím práci osob, které vykonávají vojenskou službu; vyzývá eritrejské orgány a zahraniční společnosti, aby dodržováním iniciativy v oblasti transparentnosti těžebního průmyslu pomohly posílit správu těžařského odvětví;

6. vyzývá prezidenta a vládu Eritreje, aby zahájili reformy, které zajistí, že Eritrea bude plnit své mezinárodní závazky v oblasti lidských práv, mimo jiné tím, že provedou ústavu z roku 1997, aby byly vnitrostátní právní předpisy uvedeny do souladu s mezinárodními standardy v oblasti lidských práv a mohly tak svobodně fungovat nezávislé politické strany a organizace občanské společnosti, bylo vybudováno nezávislé soudnictví a proběhly svobodné a spravedlivé volby;

7. konstatuje, že Eritrea je podle organizace Reportéři bez hranic zemí s nejméně svobodným tiskem na světě a jedinou zemí v subsaharské Africe bez jediného soukromého sdělovacího prostředku; požaduje opatření, která umožní fungování nezávislých a svobodných sdělovacích prostředků a ochranu novinářů před svévolným zasahováním;

8. vyzývá orgány, aby v rámci země umožnily svobodu pohybu, zrušily požadavek na výjezdní vízum a aby s navrácenými osobami bylo zacházeno v souladu s mezinárodními normami a byl tak usnadněn legální pohyb osob do země a ze země;

9. vyzývá vládu Eritreje, aby skoncovala s praxí odvodů do vojenské služby na neurčitou dobu, která se často rovná nucené práci, což je v rozporu s mezinárodním právem, a aby všechny brance po uplynutí 18 měsíců aktivní služby demobilizovala; vyzývá vládu Eritreje, aby zajistila, že vojenský výcvik nebudou absolvovat osoby, které nedosáhly věku 18 let, a že nebudou odváděni občané, kteří přesáhli běžný věk odvodu do vojenské služby; dále vyzývá vládu, aby zajistila, že všem brancům bude poskytnuto ubytování a podmínky, které jsou v souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv, a že budou odměňováni způsobem, který umožňuje důstojné živobytí;

10. vyzývá vládu, aby přijala ustanovení o právu na odepření vojenské služby z důvodů svědomí a aby umožnila alternativy a nerepresivní služby civilní povahy o délce srovnatelné s vojenskou službou;

11. vyzývá orgány, aby okamžitě ukončily protiprávní praktiky svévolného zadržování bez obvinění nebo soudu, držení v izolaci a držení v neoficiálních zajišťovacích střediscích, aby okamžitě poskytly rodinám zadržovaných osob informace o pobytu a zdravotním stavu zadržených a aby plně dodržovaly práva zadržených; dále vyzývá orgány, aby přestaly zadržovat nebo trestat dezertéry, kteří vojenskou službu opustí po 18 měsících nařízených v prohlášení o vojenské službě; vyzývá k okamžitému propuštění těch, kteří jsou zadržováni z tohoto důvodu;

12. vyzývá eritrejské orgány, aby zajistily, že se všemi zadrženými bude zacházeno lidsky a v souladu s mezinárodními normami v oblasti lidských práv, včetně toho, že jim bude poskytnuto adekvátní přístřeší, jídlo, voda, sanitární zařízení a přístup k lékařské péči, a aby zajistily, že nikdo nebude vystaven mučení nebo jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení; vyzývá orgány, aby zajistily, že veškerá obvinění z mučení nebo jiného špatného zacházení budou okamžitě vyšetřena a že ti, kdo takové zacházení zavinili, za ně ponesou odpovědnost; vyzývá orgány, aby nezávislým monitorovacím subjektům umožnily vstup do všech věznic a jiných zajišťovacích zařízení;

13. vyzývá k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění všech vězňů svědomí a vyzývá Eritreu, aby splnila svou povinnost podávat zprávy orgánům odpovědným za sledování plnění mezinárodních smluv v oblasti lidských práv, k nimž se zavázala; vyzývá vládu, aby umožnila nezávislým expertům OSN a Africké unie, včetně zvláštního zpravodaje OSN, vstup do země a umožnila vyšetřovací komisi pro stav lidských práv v Eritreji plně vykonávat svůj mandát a spolupracovala s ní, a to i v souvislosti s otázkami veřejných financí; vyzývá zvláštního zástupce EU pro lidská práva, aby koordinoval svou práci s ostatními mezinárodními pozorovateli a předložil posouzení situace v zemi Evropskému parlamentu;

14. vyzývá vládu, aby okamžitě skoncovala s násilnými zmizeními a ukončila všechny formy poprav bez soudu, mimo jiné tím, že zruší politiku střelby na hranicích za účelem zabití a vytvoří účinný mechanismus sloužící ke zjišťování místa pobytu těch, kdo zmizeli;

15. vyzývá členské státy, které posuzují žádosti Eritrejců o azyl, aby považovaly vojenskou službu v Eritreji na dobu neurčitou za porušování lidských práv na úrovni nucené práce, což je podle mezinárodního práva zakázáno, a aby vzaly v úvahu, že všem žadatelům o azyl hrozí po návratu do Eritreje riziko svévolného zadržování, mučení a jiného špatného zacházení, a aby nadále v souladu se zásadou nenavracení poskytovaly ochranu všem, kteří z Eritreje utekli a nadále utíkají;

16. vyzývá vládu Eritreje, aby okamžitě ukončila veškerou podporu nebo aktivity, které by mohly narušit regionální stabilitu, jako je například podpora povstaleckých hnutí v sousedních zemích, a aby ukončila svou podporu vojenské kampaně Saúdské Arábie a Spojených arabských emirátů v Jemenu, údajně poskytovanou za finanční odměnu; vyzývá eritrejské státní orgány, aby zakročily proti obchodování se zbraněmi, které je v rozporu se zbrojním embargem OSN uvaleným na zemi, ani s ním neprojevovaly tichý souhlas;

17. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států, generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů,

Panafrickému parlamentu, spolupředsedům Smíšeného parlamentního shromáždění AKT-EU, Africké unii a prezidentovi, parlamentu a vládě Eritreje.